

Kolvmotor Pratt & Whitney STWC-3 Twin Wasp

Historik

Hösten 1940 införde USA exportförbud på krigsmateriel, däribland ett stort antal av de Sverige beställda Pratt & Whitney TWC-3 Twin Wasp, en amerikansk 14-cylindrig stjärnmotor på 1050 hk, som bl.a. behövdes till flygplan FFVS J22 som var under byggnation.

Svenska flygförvaltningen förhandlade om ett licensavtal för tillverkning av TWC-3 motorer utan resultat.

Tyskland erbjöd Sverige att köpa ett hundratal original TWC-3 motorer som de tagit i krigsbyte i Frankrike, vilket accepterades.

Nydqvist och Holm AB (NoHAB) i Trollhättan fick uppdraget av Svenska Flygförvaltningen att kopiera TWC-3. I kraven ingick att detaljer skulle ha full utbytbart mellan svenska och amerikanska motorer.

Nydqvist och Holm AB i Trollhättan, som 1941, i samband med ett ägarbyte blir Svenska Flygmotor AB (SFA), påbörjar kopieringen av motorerna.

Man hade tillgång till två nya och tre skadade motorer som Flygförvaltningen tillhandahållit. P.g.a. stora tekniska svårigheter kunde den första fullt godkända motorn levereras först 24 oktober 1944, men ett begränsat godkända motorer kunde användas tidigare vid leverans av B17A till förband.

Svensk beteckning blev STWC-3, där S står för Sverige

Till 198 stycken tillverkade flygplan FFVS J22, levererades 113 stycken "franska" motorer, medan SFA levererade 85 stycken STWC-3, d.v.s. svensk-tillverkade motorer.

Totalt tillverkade SFA 434 stycken STWC-3 med nummer 1001–1434.

Den sista svenskbyggda STWC-3-motorn kasserades i december 1968 medan ett antal modifierade motorer med beteckningen TW-2 kom att användas för Tp 79 (DC3).

Motor STWC-3 var drivkällan i Svenska Flygvapnets flygplan SAAB B17A, SAAB B17AS, SAAB B18A, SAAB S18A, FFVS J22 och DC3 (TP79).

Antal verkstadsbesök vid CVA blev under åren 1946–1957 ca 800 stycken

Flygplan FFVS J22

Historik

FFVS J 22 var ett stridsflygplan tillverkat av Flygförvaltningens Flygverkstad i Stockholm och konstruerat av flygingenjör Bo Lundberg. Planet användes som jaktflygplan och spaningsflygplan.

För tillverkningen nyttjades mer än 500 underleverantörer som tillverkade ca 12000 av de 17000 detaljerna som erfordrades.

Monteringen var förlagd till hyrda lokaler i Bromma fram till 1 oktober 1945. Då 18 plan återstod att tillverka överfördes tillverkningen till CVA i Arboga, som levererade de återstående planen mellan november 1945 och juni 1946.

Efter en mycket kort utvecklingstid, mindre än 3 år, inleddes serieleveranserna i oktober 1943.

FFVS J22 tillverkades i två varianter med något olika beväpning:

- J 22A med 2 st 7,9 mm ksp och 2 st 13,2 mm automatkanoner.
- J 22B med 4 st 13,2 mm automatkanoner.

Under 1944 modifierades 21 J22

Totalt tillverkades 142 st J22A och 58 st J22B.

Slutresultatet blev att Sverige före krigsslutet 1945 fick närmare 200 toppmoderna och välbeväpnade jaktflygplan, som på ett avgörande sätt förstärkte av vårt luftförsvar, något som gav eko och ingav respekt utomlands.

Spaningsversionen

S22-3 avsedd för fotospaning var modifierade J22 försedda med en i mellankroppen vertikalmonterad spaningskamera Ska 4 baserades på F3 för utprovning 1945-1946

Denna satsning på spaningsversionen var endas temporär och alla S22-3 modifierades till ursprungligt utförande

Flygplan FFVS J22, tillverkade vid CVA

<u>Regnr</u>	<u>Levdatum</u>	<u>Flottilj</u>	<u>Godkänd</u>
22281	1945-05-17	F9	1945-12-18
22282	1945-12-14	F9	1945-12-21
22283	1946-01-21	F9	1946-01-24
22284	1946-01-21	F9	1946-01-24
22285	1046-01-21	F9	1946-01-24
22286	1946-01-24	F9	1946-01-29
22287	1946-02-26	F9	1946-03-05
22288	1946-02-11	F9	1946-02-18
22289	1946-02-16	F9	1946-02-23
22290	1946-02-26	F9	1946-03-05
22291	1946-03-13	F9	1946-03-20
22292	1946-03-15	F10	1946-03-20
22293	1946-03-15	F10	1946-03-20
22294	1946-04-05	F10	1946-04-09
22295	1946-03-15	F10	1946-03-20
22296	1946-04-05	F10	1946-04-09
22297	1946-04-06	F13	1946-04-09
22298	1946-04-06	F10	1946-04-09

FFVS J22

DC 3 (Tp 79)

SAAB B17A

SAAB B18A